

Альма-матар

НА ШЛЯХУ ДА МАРЫ

Дзякуючы Ваеннай акадэміі лейтэнанты **Алег і Вольга СУНЫ** не толькі атрымалі афіцэрскія пагоны, а і стварылі сям'ю

Днямі са сцен галоўнай кузні ваенных кадраў краіны выпусціліся 718 лейтэнантаў. З іх — 15 зала-тых медалістаў. Выпуск адметны тым, што сёлета Ваенную акадэ-мію пакінулі як тыя, хто вучыўся пяць гадоў, так і выпускнікі, якія атрымлівалі адукацыю па чатырох-гадовай праграме. Аднак наўрад ці гэта важна, хто колькі вучыўся, краіны папоўнілі маладыя і тале-навітыя людзі, якія, як і многія іх папярэднікі, з годнасцю стануць на абарону нашай Радзімы.

Многія з іх будуць служыць ва Узброе-ных Сілах. Сярод іх — Вольга і Олег Су-ны. І гэта не брат і сястра, а муж і жон-ка — Ваенная акадэмія стала для іх не толькі другім домам, а і месцам, дзе яны сустрэліся і стварылі сям'ю.

Каб пазнаёміцца з будучымі афіцэ-рамі бліжэй, карэспандэнты «Звязды» пабывалі ў Ваеннай акадэміі напярэдадні выпуску, акурат у гарачы час іспытаў. Аднак мы не засталі маладых людзей знянацку: Олег і Вольга заўжды добра вучыліся, цяпер сваімі ведамі яны гатовыя дзяліцца на практыцы — у складзе 86-й брыгады сувязі, дзе неўзабаве прыступяць да службы.

БЫЦЬ ВАЙСКОЎЦАМІ ХАЦЕЛІ З ДЗЯЦІНСТВА

Олег і Вольга з першага курса вучыліся ў адным узводзе — асвойвалі ваенную навуку на факуль-тэце сувязі і аўтаматызаваных сістэм кіравання. Як той казаў, нічога не прадвешчала... Вольга — выдатніца, любы прадмет даваўся з лёгкасцю. Ён жа найлепшыя поспехі паказваў у спорце. Олег — кандыдат у майстры спорту па тээквандо, прызёр чэмпіянатаў СНД і Узброеных Сіл па стральбе. З пісталетам Макарава і аўтаматам Калашнікава малады чалавек сапраўды на «ты». Галоўнае, што Вольгу і Алега зблізіла, — гэта любоў да будучай прафесіі, мара стаць афіцэрам.

Вольга родам з Кобрына. У сям'і дзяўчыны афі-цэрскія пагоны ніхто не насіў. Таму адкуль у яе, яшчэ школьніцы, з'явілася жаданне атрымаць зусім не жаночую на першы погляд прафесію, яна сама дакладна не ведае. Аднак усведамленне таго, што яна хоча насіць афіцэрскія пагоны, прыйшло ра-на — невыпадкова Вольга паступіла ў Брэсцкае кадэцкае вучылішча, дзе вучылася чатыры гады.

Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

У апошніх класах у яе нават думкі не ўзнікала, што яна вы-бера грамадзянскі інстытут.

— Па-першае, быць вай-скоўцам — гэта прыгожа, — перакананая Вольга Суна. — І я не толькі пра форму: да таго, што на мяне звяртаюць увагу, я прызвычалася яшчэ ў вучылішчы. Я хутчэй пра гра-мадзянскі абавязак, гонар і афіцэрскую годнасць.

Олег нарадзіўся і вырас у Бабруйску. Да прафесіі ва-еннаслужачага прыгледзеўся таксама ў дзяцінстве. Яшчэ хлопчыкам ён любіў глядзець ваенныя кінастужкі, серыялы пра кадэтаў. Хоць і прыклад быў побач. Бацька Алега — афіцэр міліцыі, служыць у падраздзяленні МУС і сёння. Сімвалічна, што падчас тэрмі-новай войскай службы ён таксама быў сувязістам.

РАЗАМ НЕ СТРАШНА

Бацькі рашэнне сваіх дзяцей стварыць сям'ю падтрымалі. Тыя заспакоеныя, што і падчас вучобы ў акадэміі, і службы, якая ўжо не за гарамі, у любой складанай сітуацыі ім будзе на каго абаперціся. У акадэміі, дарэчы, мала хто ведаў, што маладыя людзі пажаніліся. Хоць людзі яны ваенныя, але вя-селле ў іх было як ва ўсіх — з гасцямі, музыкай.

— Падчас вучобы Олег мне дапамагаў з фізкуль-турай, я яму — з вучобай, — расказвае Вольга. — Неаднойчы прышывала яму шаўроны. Кашулі ж ён прасуе сам — афіцэры рэдка давяраюць гэтую спра-ву жанчынам. Хутка мы будзем жыць асобнай сям'ёй, мяне крыху палохае змена абстаноўкі: да распарад-ку ў акадэміі за гэтыя гады мы ўжо прызвычаліся, а тут трэба ўсё пачынаць спачатку. Аднак з Алегам мне не страшна: я з ім як за каменнай сцяной.

Олег — па натуры лідар. Падчас вучобы ён быў старшыняй курса — такую адказную місію давераць не кожнаму курсанту. Як прызналіся выкладчыкі Ваеннай акадэміі, у будучыні яны спадзяюцца ўба-чыць Алега адным з кіраўнікоў ва Узброеных Сілах, таму чакаюць маладога чалавека на факультэце Генеральнага штаба.

Ну што ж, у добры шлях, лейтэнанты!

Вераніка КАНЮТА.

Векапомнае

ПАЯДЫНАК У НЕБЕ

29 чэрвеня 1941 года з аэрадрома Ула, які знаходзіўся ў Віцеб-скай вобласці, выляцела звяно ў складзе трох самалётаў-бамбар-дзіроўшчыкаў 128-га авіяпалка 12-й авіядывізіі. Яны павінны былі правесці разведку і нанесці бомбавыя ўдары па наступаючых войсках вермахта. У той дзень па дарозе Маладзечна — Радаш-ковічы — Мінск суцэльнай плынню на ўсход рухаліся нямецкія войскі, танкі і аўтамашыны. Выканаўшы пастаўленую задачу, савецкія лётчыкі вярталіся на аэрадром, але ў небе над Лагой-скам у іх на шляху з'явіліся знішчальнікі Люфтвафэ...

ПАВЕТРАНЫ БОЙ

У небе пачаўся паветраны бой. У раёне вёскі Сутокі Смалевіцкага раёна немцы падбілі адзін з сама-лётаў звяна. Сведкам паветранага бою стаў Мікалай Кранцэвіч, які ў той час жыў у вёсцы Ляда, што ў Лагойскім раёне.

«Мы з мамай у той дзень ха-дзілі да сваякоў у суседнюю вёску Крывая Паляна, яна знаходзілася недалёка ад Сутокаў, — успамінаў Мікалай Кранцэвіч. — Калі вярта-ліся, у небе з'явіліся самалёты і пачалася страляніна. У паветра-ным баі ўдзельнічалі два нямец-кія самалёты і тры нашы. Вялікія двухматорныя бамбардзіроўшчыкі ляцелі з боку Мінска на Зембін. Нямецкія самалёты ляталі, кружы-ліся над імі. Потым адзін наш сама-лёт адхіліўся ад маршруту, у баку вёскі Ляда з'явіўся дым. Астатнія паляцелі далей і зніклі. Самалёт упаў у лесе, яго хвост зачэпіўся

за хвою. Адзін лётчык выпаў з са-малёта і зламаў нагу. Двое гарэ-лі ў самалёце і страшна крычалі. Мы баяліся падыходзіць. Хтосьці сказаў: «Не бойцеся, бомбаў ня-ма». Іх выцягнулі. Запрэгли каня. Пагрузілі на колы, і Цімох Навіцкі павёз авіятараў у Лагойск. Ён по-тым расказваў, што адзін лётчык памёр у Воўчых гарах, а другі на Паненскай гары».

ВЫРАТАВАННЕ ЭКІПАЖА

Як потым высветлілася, падбіты самалёт адхіліўся ад курсу звяна і, зніжаючыся, паляцеў у напрамку вёскі Ляда. На жыхароў накіроў-ваўся падпалены самалёт... «Была нядзеля, усе бабы і мужыкі сядзелі на вуліцы, — успамінала мясцо-вая жыхарка Аляксандра Карбано-віч. — Лётчык, відаць, выраліў, каб вёску не спаліць. Самалёт упаў у лес. Усе пабеглі туды. Лётчыкаў было трое. Мой бацька зняў шап-

ку, чэрпаў ёю з балота ваду і даваў лётчыкам піць. Людзі потым сама-лёт разбіралі, з дэталей рабілі для печкі засланкі».

У той дзень каля збітага сама-лёта знаходзіўся і настаўнік з вёскі Юркавічы Віктар Падунівіч. «Яны трапілі на хвойнік, — расказваў ён. — Крылы роўна адламаліся, у абгарэлай скураной куртцы выска-чыў адзін з лётчыкаў, было відаць, што адна нага ў яго была прастрэ-лена або паламана. Ён папрасіў нас знайсці яшчэ двух членаў экі-пажа. Мы падышлі да самага пад-паленага самалёта і за абгарэлыя стропы парашутаў выцягнулі іх у непрытомным стане. Пасля чаго паклалі іх на калёсы і адправілі ў бальніцу ў Лагойск...»

Гэта быў цяжкі шлях, улічваю-чы што вайскоўцы моцна абгарэ-лі, таму кожная няроўнасць дарогі аддавалася болей ва ўсім целе. З Навіцкім павезлі лётчыкаў і ін-шыя жыхары вёскі, бо пакласці траіх параненых і моцна абгарэлых мужчын на адны калёсы наўрад ці было магчыма.

У канцы мінулага стагоддзя лёсам гэтых лётчыкаў займаўся кіраўнік пошукавага атрада «Аба-вязак» Вячаслаў Брыштэн. Дзяку-ючы дакументам, з якімі ён праца-ваў у архіве, удалося ўстанавіць не толькі абставіны гібелі лётчыкаў, а

Баявая падрыхтоўка

НА ВАРЦЕ БЯСПЕКІ

Удзел беларускіх вайскоўцаў у вучэнні «Славянскае братэрства — 2021» адзначаны высокай ацэнкай

Амаль на працягу месяца ваеннаслужачыя 103-й Віцебскай асоб-най паветрана-дэсантнай брыгады сіл спецыяльных аперацый у набліжаных да рэальных умовах удасканалі сваё баявое майстэрства. Разам са сваімі калегамі з Расіі і Сербіі на палігонах Наварасійска вайскоўцы выконвалі задачы па барацьбе з тэра-рызмам, дэсантаваліся парашутным і беспарашутным спосабамі, вялі дзённую і начную разведку, ажыццяўлялі штурмавыя дзеянні ў горна-лясістай мясцовасці, пераадоўвалі водную перашкоду і знішчалі ўмоўных праціўнікаў.

Акрамя таго, удзельнікі вучэння ўдасканалі майстэрства кіраван-ня бронетранспарцёрамі БТР-80 па перасечанай мясцовасці і на плаву, а таксама вядзенне агню на плаву з узбраення баявых машын па шматлікіх цэлях. Асноўная мэта вучэнняў — узаемадзеянне войскага кантынгенту Беларусі, Расіі і Сербіі ў барацьбе з незаконнымі ўзброенымі фарміравання-мі, у тым ліку ва ўмовах інфармацыйнага ўздзеяння, — была дасягнута.

Беларускі бок у вучэнні прадстаўляла звыш 200 ваеннаслужачых. На-меснік камандзіра разведвальна-дэсантнай роты па ідэалагічнай рабоце 103-й паветрана-дэсантнай брыгады Арцём Цырулік у падобных манеўрах удзельнічае не ўпершыню. Аднак «Славянскае братэрства — 2021», па яго словах, адрозніваецца ад папярэдніх вучэнняў. «Манеўры адбываліся

ва ўмовах нязвыклага для нас ландшафту: горы, яры, цясніны, — расказ-вае гвардыі старшы лейтэнант. — У Беларусі такой мясцовасці няма, таму для нас гэта каштоўны вопыт. Аднак чым больш складанымі былі задачы вучэння, тым цікавей іх было выконваць. Усе адзін аднаму дапамагалі, дзяліліся вопытам — для гэтага і арганізоўваюцца падобныя манеўры».

Камандзір аддзялення 103-й паветрана-дэсантнай брыгады Аляксандр Окунеў у вучэннях за межамі краіны быў упершыню. «Нягледзячы на анамальную спёку (больш чым 35 градусаў па Цэльсію), мы выканалі ўсе пастаўленыя задачы, — перакананы гвардыі сяржант. — Хачу адзначыць зладжанасць — як паміж сабой, так і паміж вайскоўцамі з іншых краін. Згодна з Дагаворам аб калектыўнай бяспецы, у выпадку ваеннага канф-лікту мы павінны разам змагацца з праціўнікам. І калі, не дай бог, гэты час настане, разам мы многае зможам».

Вераніка КАНЮТА.
Фота Алега НЯКАЛА, «Ваяр».

Устаноўлены імёны лётчыкаў, збітых у пачатку вайны над Лагойшчынай

нават іх прозвішчы. З яго слоў, ка-ня, які вёз авіятараў, спынілі каля Паненскай гары чырвонаармейцы. Яны казалі пахаваць там дваіх з іх, якія па дарозе загінулі. Трэ-цяг пахавалі ў лагойскую бальні-цу. Пераапануўшы ў цывільнае адзенне, вайскоўца пачалі аперы-раваць.

Гэтымі адважнымі лётчыкамі былі намеснік камандзіра 1-й эс-кадрыллі старшы лейтэнант Сямён Панфілаў, паветраны стралок-ра-дыст малодшы сяржант Уладзі-мір Філіпаў і штурман лейтэнант Дзмітрый Красільнікаў. Менавіта апошняму пашчасціла выжыць. Вядома, што звяно Панфілава вы-значылася ў баях з ворагам у пер-шыя дні вайны. За тыдзень баёў у яго значылася 10 баявых вылетаў. Газета «Красная звезда» пісала, што «звюзном у паветраным баі было збіта 7 нямецкіх знішчаль-нікаў». За гэты подзвіг старшы лейтэнант Панфілаў пасмяротна ўзнагароджаны ордэнам Леніна, а лейтэнант Красільнікаў — ордэнам Чырвонага Сцяга.

ДАЛЕЙШЫ ЛЁС

Падпольшчыкі бальніцы на ча-ле з галоўным урачом падрабілі Дзмітрыю Красільнікаву дакумен-ты — немцы так і не даведзіліся,

што ў бальніцы лечыцца савецкі лётчык. Медработнікі не толькі вы-ратавалі яму жыццё, а і паставілі штурмана на ногі. У жніўні 1943 го-да яны пераправілі Красільнікава ў партызанскі атрад «Большавік», які дыслацыраваўся ў Руднянскім лесе. Праз некаторы час з парты-занскага аэрадрома каля Бягомля Дзмітрыя Красільнікава накірава-лі за лінію фронту. Ён зноў пачаў лятаць.

Два іншыя лётчыкі з экіпажа збітага самалёта пахаваныя на Паненскай гары ў Лагойску, на мемарыяльнай дошцы напісаны іх імёны. У чэрвені мінулага года на месцы падзення самалёта Пан-філава ў лесе каля вёскі Ляда быў адкрыты памятны інфармацыйны знак — дакладнае месца катастро-фы ўдалося ўстанавіць дзякуючы мясцоваму святару з вёскі Швабы протаіерэю Дзіянсію Снытко, які з'яўляецца вялікім аматарам ва-еннай гісторыі, а таксама пошу-кавікам даследчай групы ваеннай гісторыі «Рубон».

Пошуковая работа па двух ін-шых самалётах са звяна Панфіла-ва працягваецца. Месцы падзення іх ужо вядомыя, знойдзены шыл-ды з нумарамі матараў, але прозві-шчы загінулых пакуль не ўстаноў-лены. Гэта задача на будучыню. Аляксандр ПАЎЛЮКОВІЧ.